RESOLUCIJA EVROPSKEGA PARLAMENTA (EU) 2022/295

z dne 19. oktobra 2021

s pripombami, ki so del sklepa o razrešnici glede izvrševanja splošnega proračuna Evropske unije za proračunsko leto 2019, oddelek II – Evropski svet in Svet

EVROPSKI PARLAMENT,

— ob upoštevanju sklepa o razrešnici glede izvrševanja splošnega proračuna Evropske unije za proračunsko leto 2019, oddelek II – Evropski svet in Svet,

— ob upoštevanju člena 100 in Priloge V Poslovnika,

— ob upoštevanju drugega poročila Odbora za proračunski nadzor (A9-0276/2021),

A. ker v skladu s členom 13 Pogodbe o Evropski uniji vsaka institucija deluje v mejah pristojnosti, ki so ji bile dodeljene z ustanovnima pogodbama, in v skladu s postopki, pogoji in cilji, ki jih ti dve pogodbi določata, in ker institucije med seboj lojalno sodelujejo;

B. ker bi morale vse institucije Unije poslovati pregledno in biti v celoti odgovorne državljanom Unije za porabo sredstev, ki so jim bila zaupana kot institucijam Unije;

C. ker sta preglednost in odgovornost v postopku razrešnice bistvena elementa, ki zagotavljata demokratično legitimnost institucij Unije v razmerju do državljanov Unije;

D. ker pregleden postopek razrešnice zahteva pregledno upravo Unije in ker mora biti prav vsaka institucija Unije zaradi zaščite finančnih interesov Unije odgovorna za proračun, ki ga izvršuje;

E. ker organ za podelitev razrešnice meni, da bi morala biti Evropski svet in Svet kot instituciji Unije demokratično odgovorna državljanom Unije, saj prejemata sredstva iz splošnega proračuna Unije;

1. želi spomniti na vlogo Parlamenta v postopku razrešnice glede izvrševanja proračuna, kot je opredeljena v Pogodbi o delovanju Evropske unije (PDEU) in finančni uredbi;

2. poudarja, da v skladu s členom 335 PDEU „[v] zadevah, povezanih z delovanjem posameznih institucij, [...] Unijo zastopa vsaka institucija na podlagi svoje upravne avtonomije“ in da imajo institucije tudi ob upoštevanju člena 59 finančne uredbe potrebna pooblastila in so vsaka posebej odgovorne za izvrševanje oddelkov proračuna, ki se nanaša nanje;

3. je seznanjen z vlogo Parlamenta in drugih institucij v postopku razrešnice v skladu z določbami PDEU, zlasti člena 319, in finančne uredbe, zlasti členov 260 do 263; poudarja, da vlogo Parlamenta dodatno potrjuje tudi uveljavljena in spoštovana praksa;

4. ugotavlja, da se v skladu s členom 100 poslovnika Parlamenta „[d]oločbe, ki [...] urejajo postopek podelitve razrešnice Komisiji glede izvrševanja proračuna, [...] smiselno uporabljajo tudi za [...] postopek podelitve razrešnice [...] osebam, odgovornim za izvrševanje proračunov drugih institucij in organov Evropske unije, kot [je] Svet“;

5. obžaluje, da Svet že več kot deset let zavrača sodelovanje s Parlamentom v postopku razrešnice, zaradi česar je bil slednji vsakič znova prisiljen razrešnico zavrniti;

6. obžaluje, da se Svet že od leta 2009 ne odziva na pripombe Parlamenta iz resolucij o razrešnici in da se je podobno zgodilo tudi z resolucijo z dne 29. aprila 2021 ([1]);

([1]) Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0166.

7. obžaluje, da proračun Evropskega sveta in Sveta ni bil razdeljen na dva ločena proračuna, kot je Parlament zaradi preglednosti ter večje učinkovitosti porabe in odgovornosti vsake od teh dveh institucij priporočil v nedavnih resolucijah o razrešnici;

8. obžaluje, da Svet kljub svoji prvotni zavezi še vedno ni izvedel niti ene ustrezne ocene učinka svojih bistvenih sprememb k predlogom Komisije; ponovno poudarja, da so takšne ocene eden od ključnih dejavnikov za večjo kakovost zakonodaje Unije, kot je določeno v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje ([2]);

9. je seznanjen, da je Svet izboljšal svoj sistem za finančno poslovodenje in smotrnost; obžaluje, da kljub temu ne pripravlja poročil, ki bi vsebovala izčrpen povzetek glavnih ključnih kazalnikov uspešnosti in rezultatov, zaradi česar ni mogoče meriti dosežkov glede na zastavljene cilje;

10. obžaluje preskope informacije o izvajanju akcijskega načrta Sveta za enakost spolov in o ukrepih, sprejetih za enake možnosti za invalide v Svetu (kot delovnem mestu); poziva Svet, naj Parlamentu posreduje podrobne informacije o deležu invalidov med uslužbenci ter o geografski porazdelitvi in porazdelitvi po spolu, zlasti na višji vodstveni ravni; poziva ga tudi, naj poroča o ukrepih, ki jih je sprejel za enake možnosti, geografsko uravnoteženost in enakost spolov;

11. obžaluje, da Svet ni posredoval informacij o učinkovitih ukrepih za odpravo neuravnoteženosti glede na spol in geografsko poreklo zaposlenih, tudi na vodstveni ravni; opozarja, da je treba z medsektorskim pristopom uskladiti varstvo pravic žensk ter učinkovitejše vključevanje in usklajevanje enakosti spolov v vseh politikah Unije; v zvezi s tem opozarja na resolucijo Parlamenta z dne 17. decembra 2020 o potrebi po namenski sestavi Sveta za enakost spolov ([3]);

12. obžaluje skope informacije o ukrepih Sveta za izboljšave etične kulture in poudarja, da Parlament ni prejel poročil o pobudah v zvezi s tem; poudarja, kako pomembni so konkretni koraki za uvedbo dobre prakse, na primer posebno usposabljanje, določbe o kodeksu ravnanja ali notranje smernice o integriteti in etičnih vrednotah, namensko spletišče ali seznam pogosto zastavljenih vprašanj o etičnih vprašanjih ali postopkih za zaščito prijaviteljev nepravilnosti; opozarja na izjavo Računskega sodišča iz posebnega poročila št. 13/2019 z dne 19. julija 2019 z naslovom „Etične okvire revidiranih institucij EU bi bilo mogoče še izboljšati“, da etično ravnanje „prispeva k boljšemu finančnemu poslovodenju in večjemu zaupanju javnosti, ki sta nujna za uspeh javnih politik“, in da „vsako neetično vedenje uslužbencev in članov ali poslancev institucij in organov Evropske unije (EU) pritegne velik interes javnosti in zmanjša zaupanje v EU“;

13. obžaluje, da se etičnim okvirom, preglednosti ter preprečevanju in odkrivanju nasprotja interesov namenja premalo pozornosti; znova izraža globoko zaskrbljenost zaradi nasprotja interesov številnih predstavnikov držav članic, udeleženih pri odločanju o politikah in proračunu; v zvezi s tem poudarja ugotovitve iz revizije poslovanja predsednika češke vlade Andreja Babiša in Agroferta, ki jo je opravila Komisija in ki potrjujejo obstoj nasprotja interesov; ponavlja, da vsako dejansko ali domnevno nasprotje interesov ogroža ugled Sveta in Unije kot celote; ponavlja odločni poziv Parlamenta Svetu, naj zagotovi, da predstavniki držav članic, ki neposredno prejemajo subvencije Unije prek podjetij, katerih lastniki so (neposredno ali posredno), ne bodo sodelovali v razpravah in glasovanju o povezanih politikah in proračunu; poziva Svet, naj Parlament obvešča o potrebnih ukrepih, ki jih je sprejel, da bi preprečil morebitno nasprotje interesov; obžaluje, da Svet odločno zavrača predloge Parlamenta o hitrejši digitalizaciji revizije in nadzora in noče prispevati k večji interoperabilnosti podatkovnih zbirk Unije in državnih podatkovnih zbirk ter sistemov poročanja in spremljanja; je zelo zaskrbljen zaradi uradnih in neuradnih sklepov Evropskega sveta, ki kljub nasprotjem interesov vplivajo na skupno kmetijsko politiko in kohezijska pogajanja o omejitvi financiranja za fizične in pravne osebe;

([2]) UL L 123, 12.5.2016, str. 1.
([3]) Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0379.

14. obžaluje, da se nekatere države članice zatekajo h korporacijskemu sponzorstvu, da lahko financirajo del svojih dejavnosti med predsedovanjem Svetu, ki niso krite iz proračuna Sveta; znova izraža globoko zaskrbljenost, da bi lahko ta praksa omadeževala ugled Sveta in Unije; je seznanjen s končnim besedilom z dne 30. junija 2021, ki bo vključeno v priročnik predsedstva Sveta kot smernica za uporabo sponzoriranja pri predsedovanju Svetu; pozdravlja ta pozitivni korak, vendar obžaluje, da ni skupnih jasnih, preglednih in konkretnih pravil; poziva Svet, naj te smernice izpopolni in naj bodo za države članice obvezne;

15. obžaluje, da poročanje Sveta o ukrepih, sprejetih za večjo zakonodajno preglednost, še vedno ni povsem zadovoljivo, in ga ponovno poziva, naj si bolj prizadeva za preglednost, med drugim z objavo svojih delovnih dokumentov, evidentiranjem in objavo stališč držav članic ter zagotavljanjem več dokumentov s trialogov; pozdravlja dejstvo, da je Evropski svet podpisal medinstitucionalni sporazum o obveznem registru za preglednost ([4]); vztraja, da bi bilo treba vanj vključiti tudi dejavnosti stalnih predstavništev in drugih uradnikov, ki zaradi sedanjih omejitev niso zajete;

16. obžaluje, da niso na voljo vse informacije o zapisnikih srečanj med lobisti in predsednikom Evropskega sveta oziroma člani njegovega kabineta, kot je evropska varuhinja človekovih pravic predlagala v odločbi z dne 18. junija 2019 v zadevi 1946/2018/KR o tem, kako generalni sekretariat Sveta obvešča javnost o sestankih predsednika Evropskega sveta in članov njegovega kabineta z zastopniki interesov;

17. obžaluje, da Svet ne ukrepa in ne daje pobud za preudaren, pregleden in hitrejši postopek imenovanja evropskih tožilcev in v zvezi s predlogi držav članic za evropske delegirane tožilce;

18. obžaluje stalne težave v postopkih podelitve razrešnice Svetu, saj ta ni pripravljen sodelovati; poudarja, da Parlament ni podelil razrešnice generalnemu sekretarju Sveta za proračunska leta 2009–2018, za leto 2019 pa je sklep o podelitvi odložil iz razlogov, predstavljenih v resoluciji o razrešnici z dne 29. aprila 2021;

19. obžaluje, da Parlament ne more sprejeti informiranega sklepa o podelitvi razrešnice generalnemu sekretarju Sveta, saj je za učinkovit proračunski nadzor potrebno sodelovanje Parlamenta in Sveta, česar pa trenutno ni; vztraja, da je treba odhodke Sveta pregledovati na enak način kot odhodke drugih institucij, in poudarja, da so bili temeljni elementi tega pregledovanja določeni v resolucijah Parlamenta o razrešnici iz preteklih let;

20. opozarja, da bi moral Svet kot institucija, ki daje priporočila o postopku razrešnice, to nalogo opraviti hitreje in pri tem spoštovati druge institucije Unije;

21. obžaluje, da Svet še vedno ne odgovarja na vprašanja Parlamenta in se ne udeležuje predstavitev generalnih sekretarjev institucij;

22. poudarja, da je Parlament edina institucija, ki jo neposredno volijo državljani Unije, in da je njegova vloga v postopku razrešnice neposredno povezana s pravico državljanov do obveščenosti o porabi javnega denarja;

23. poudarja, da ima Parlament po sedanji razlagi in praksi pristojnosti za podelitev razrešnice na podlagi členov 316, 317 in 319 PDEU, in sicer lahko razrešnico podeli za vsak posamezni proračunski naslov, da se ohranita preglednost in demokratična odgovornost davkoplačevalcem Unije; spominja, da Parlament svoje pristojnosti za podelitev razrešnice uveljavlja za vse institucije, organe, urade in agencije Unije, in obžaluje, da je Svet edini, ki zavrača lojalno sodelovanje ob upoštevanju zadevnih pooblastil in vlog;

([4]) Medinstitucionalni sporazum z dne 20. maja 2021 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o obveznem registru za preglednost (UL L 207, 11.6.2021, str. 1).

24. meni, da nezadostno sodelovanje Evropskega sveta in Sveta z organom za razrešnico ni le v nasprotju z načelom lojalnega sodelovanja med institucijami in pošilja negativno sporočilo državljanom Unije, temveč gre tudi za nespoštovanje vloge Parlamenta kot poroka za preglednost in demokratično odgovornost proračuna Unije;

25. znova poudarja, da je treba izboljšati sodelovanje med institucijami v postopku razrešnice, in sicer na podlagi memoranduma o soglasju med Parlamentom, Svetom in Komisijo o sodelovanju med Parlamentom in Svetom med letnim postopkom podelitve razrešnice; opozarja, da je Parlament pred več kot letom dni Svet obvestil o sestavi pogajalske skupine in da je pripravljen dialog nemudoma nadaljevati, čaka le na odgovor Sveta; zato Svet poziva, naj brez odlašanja začne medinstitucionalna pogajanja.